

Museum Catharijneconvent voegt zeldzaam middeleeuws topstuk toe

Utrecht, 19 september 2025_Een meer dan honderd jaar oude wens komt uit: op 3 oktober ontvangt Museum Catharijneconvent een zeldzaam laatmiddeleeuws topstuk uit handen van burgemeester Sharon Dijksma. Het gaat om *Maria met kind*, toegeschreven aan de Meester van de Utrechtse Stenen Vrouwenkop (ca. 1490 – 1530). Dit eeuwenoude houten beeld is een schakelstuk uit de kunstgeschiedenis, maar gold jaren als onvindbaar. Onlangs dook het onverwacht weer op en kon het museum tot actie overgaan. Dankzij de steun van onder andere de Vereniging Rembrandt en het Mondriaan Fonds krijgt het beeld nu een prominente plek in de collectie.

Maria met kind behoort tot de absolute top van de middeleeuwse kunst uit de Lage Landen en is een zeldzaam voorbeeld van Utrechtse beeldhouwkunst uit de bloeitijd. De sculptuur valt op door haar uitzonderlijke verfijning. Zo wekken de sierlijke plooien in Maria's kleding de indruk dat het beeld van alle kanten tot leven komt.

Meesterwerk onthult band tussen twee grootmeesters

De sculptuur is het oudst bekende werk van de Meester van de Utrechtse Stenen Vrouwenkop. Opvallend is dat het beeld ook stijlenmerken vertoont van de iets vroegere kunstenaar Adriaen van Wesel. Dit duidt op een nauwe samenwerking tussen de twee grootmeesters en suggereert zelfs een mogelijke leermeester-leerling relatie.

Versterking van Collectie Nederland

De aanwinst schittert straks naast het stenen beeld van de Meester van de Utrechtse Stenen Vrouwenkop dat al in Museum Catharijneconvent te bewonderen is. Met het houten Mariabeeld wordt zijn oeuvre nog beter belicht en de collectie Nederland verder versterkt. Josien Paulides, directeur Museum Catharijneconvent: 'Met deze aanwinst komt een 100 jaar lang gekoesterde wens van het museum uit. Het beeld heeft prachtige details die zo kenmerkend zijn voor de Meester van de Utrechtse Stenen Vrouwenkop. We vinden het geweldig dat we het grote publiek hiervan kunnen laten genieten.'

Utrecht belangrijkste kunstcentrum in middeleeuwen

Utrecht was in de late middeleeuwen het belangrijkste kunstcentrum in de Noordelijke Nederlanden. Naast de aanwezigheid van veel kapitaalkrachtige geestelijken en welgestelde adel en burgers was vooral de bouw van de Dom een enorme impuls voor de schilder- en beeldhouwkunst. Tussen 1430 en 1530 waren er tientallen beeldsnijders actief in de stad. Sommigen bereikten een ongelooflijk hoog artistiek niveau, dat tot ver in Europa werd erkend. De Meester van de Utrechtse Stenen Vrouwenkop is daar een van de belangrijkste voorbeelden van.

Honderd jaar oude wens

Het beeld, dat sinds het begin van de twintigste eeuw in particulier bezit was, stond al heel lang hoog op de verlanglijst van het museum. Al in de jaren twintig van de vorige eeuw liet Jan Eloy Brom, conservator van het Aartsbisschoppelijk Museum (een van de voorlopers van Museum Catharijneconvent) zijn oog vallen op deze *Maria met kind*. In 1926 exposeerde het Aartsbisschoppelijk Museum het prachtige beeld zelfs enige tijd als bruikleen.

Onvindbaar

In de jaren daarop kwam het beeld nog regelmatig terug in publicaties, en in 1980 schitterde het op de grote overzichtstentoonstelling over Adriaen van Wesel in het Rijksmuseum. Maar toen in 2012 de tentoonstelling 'Ontsnapt aan de Beeldenstorm' over Utrechtse beeldhouwkunst in Museum Catharijneconvent werd georganiseerd, bleek de sculptuur onvindbaar.

Gulle bijdrages

Vorig jaar dook het beeld ineens weer op, toen de familie van de oorspronkelijke verzamelaar het aan Museum Catharijneconvent te koop aanbood. Het museum wilde niet achter het net vissen en wist het veilig te stellen voor zowel de eigen collectie als de Collectie Nederland. Een eeuw na de uitgesproken wens kan het beeld dus alsnog aan de collectie worden toegevoegd.

De aankoop van dit beeld kwam tot stand met steun van de Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar J.G. van Oord Fonds en Schoufour-Martin Fonds), het Mondriaan Fonds, het Fonds Museum Catharijneconvent en het aankoopfonds dat is opgericht uit de nalatenschap van Vriend Koos Bogaards.

Over Museum Catharijneconvent

Museum Catharijneconvent is het rijksmuseum voor kunst en erfgoed met betrekking tot het christendom in Nederland. Het museum is gevestigd in een uniek laatmiddeleeuws kloostercomplex in Utrecht en ontvangt bezoekers van alle leeftijden, met een focus op bezoekers van tentoonstellingen en leerlingen uit het basis- en voortgezet onderwijs. De collectie heeft internationale allure: van middeleeuwse meesterwerken en zeventiende-eeuwse schilderkunst tot moderne en hedendaagse topstukken.

Over Vereniging Rembrandt

De Vereniging Rembrandt geeft Nederlandse musea al sinds 1883 onmisbare steun bij de aankoop van topkunst, zodat iedereen daar blijvend van kan genieten. Ook helpt zij bij restauraties en onderzoek. Zij kan dit werk doen dankzij de vrijgevigheid en betrokkenheid van haar leden. Daar krijgen ze ook iets voor terug: vrije toegang tot 150 musea, drie keer per jaar een inspirerend kunstmagazine en uitnodigingen voor kunstevenementen. De Vereniging Rembrandt is onafhankelijk, overkoepelend en beschikt over brede expertise.
<https://www.verenigingrembrandt.nl>

Over het Mondriaan Fonds

Het Mondriaan Fonds is het publieke stimuleringsfonds voor beeldende kunst en erfgoed in Nederland en het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Noot voor de redactie – niet voor publicatie

Graag nodigen wij u uit voor de onthulling door burgemeester Sharon Dijksma van de sculptuur op vrijdag 3 oktober 2025 in de refter van Museum Catharijneconvent.

15.45 uur Inloop

16.00 uur Welkom door Josien Paulides, directeur Museum Catharijneconvent

16.02 uur Onthulling door Sharon Dijksma, burgemeester van Utrecht

16. 15 uur Toelichting door René de Kam, conservator middeleeuwen

16.30 uur Gelegenheid tot het bekijken van het beeld

Tot 18.15 uur Borrel

.....

Noot voor de redactie, niet ter publicatie.

[Persafbeeldingen zijn hier te downloaden.](#)

Voor vragen kunt u contact opnemen met de afdeling marketing van Museum Catharijneconvent
via pressoffice@catharijneconvent.nl of via 030- 231383